

-INSTRUMENTBESKRIVNING FÖR PROGRAMSTÖD

Ett starkt, pluralistiskt och självständigt civilsamhälle skapar en grund för hållbar utveckling, demokrati och förverkligandet av de mänskliga rättigheterna. Programstödet till finländska civilsamhällesorganisationer främjar uppnåendet av FN:s mål för hållbar utveckling och den princip som bär upp hela Agenda 2030, att ingen ska lämnas efter i utvecklingen. Dessutom styrs verksamheten av målen för klimatavtalet i Paris. Programstödet utgör en betydande del av genomförandet av Finlands utvecklingspolitik och riktlinjer för civilsamhället.

Programstödet som riktas till finländska civilsamhällesorganisationer är en av stödformerna att genomföra Finlands utvecklingspolitik för att avskaffa den extrema fattigdomen, minska fattigdom och ojämlikhet och främja de mänskliga rättigheterna. Att stärka civilsamhällena är både ett utvecklingspolitiskt mål och ett sätt att nå Finlands övriga utvecklingspolitiska mål. Med hjälp av programstödet stärker de finländska organisationerna och deras globala nätverk civilsamhällets utrymme, verksamhetsförutsättningar och civilsamhällesaktörernas kapacitet. Detta stöder Finlands utrikes- och säkerhetspolitik som bygger på de mänskliga rättigheterna, rättsstatsprincipen, demokrati, fred, frihet, tolerans och jämlikhet. Programstödet riktas till aktörer i civilsamhället som har beredskap i att påverka uppnåendet av de gemensamma målen genom sina egna visioner och strategier.

Verksamhetsformerna och expertisen hos organisationer som fungerar med programstöd främjar utvecklingssamarbetets genomslagskraft och resultat. Organisationerna bör ha stark kapacitet att följa upp och utvärdera sin egen verksamhet samt rapportera om de resultat i utvecklingssamarbetet som uppnåtts i programarbetet. I programstödet betonas också stärkandet av samhällenas funktionsförmåga, uppfyllandet av de mänskliga rättigheterna samt särskilt främjandet av kvinnors och flickors rättigheter på ett mångsidigt sätt. Organisationernas programhelheter kan också stöda olika nexus-funktioner, där utvecklingssamarbete, fredsarbete och humanitärt bistånd genomförs smidigt och ofta samtidigt för att säkerställa genomslagskraften. Samtidigt har organisationerna möjlighet att för egen del genom programarbetet samt genom påverkningsarbete, kommunikation och global fostran främja ansvarstagande, öppenhet och rättvisa både i Finland och globalt.

Programstöd är prövningsbaserad finansiering för finländska civilsamhällesorganisationers fleråriga program, på vilken statsunderstödslagen tillämpas. Med program avses en helhet bestående av projekt och funktioner som har tydligt definierade resultatmål och en långsiktig utvecklingseffekt. Verksamheten genomförs med partnerskapsnätverk på bred bas i olika länder och i den betonas ett starkt lokalt ägandeskap. Verksamhet med programstöd förutsätter av organisationen starkt kunnande om resultatbaserad verksamhet, uppföljning och utvärdering av resultat och verkningar samt riskhantering. Transparens och redovisningsskyldighet är också viktiga principer för verksamheten.

De program som får stöd ska främja minst ett av de prioriterade områdena i Finlands utvecklingssamarbete. De understödda programmen ska ha ett människorättsbaserat

förhållningssätt och ska motsvara minst en människorättssensitiv nivå. All verksamhet bör främja utrikesministeriets övergripande mål, jämställdhet mellan könen, jämlikhet – med beaktande särskilt av personer med funktionsnedsättning – samt klimathållbarhet och utsläppsnål utveckling. De organisationer som får programstöd uppmanas att samarbeta med Finlands ambassader och att beakta annan verksamhet som stöds med finländska utvecklings-samarbetsmedel. I långvariga partnerländer bör organisationerna beakta sitt programverksamhets förhållande till landprogrammen i Finlands utvecklings-samarbete.

Utrikesministeriet beviljar i regel programstöd genom en öppen ansökningsomgång som ordnas med fyra års intervall. Då en organisation tar emot programstöd förbinder den sig att i sitt utvecklings-samarbete följa Finlands ikraftvarande lagstiftning som tillämpas på genomförande av utvecklings-samarbete samt villkoren (inkl. de etiska reglerna) och begränsningarna för användning av statsunderstöd. En mottagare av statsunderstöd står i offentligt rättsligt förhållande till utrikesministeriet och har fullt ansvar för användningen av det beviljade understödet, även till de delar det används i mälländerna.

Programstöd kan enligt prövning beviljas alla länder definierats som mottagarländer för offentligt bistånd av OECD:s biståndskommitté (DAC). Utrikesministeriet uppmanar ändå organisationerna att genomföra program som finansieras av ministeriet särskilt i de minst utvecklade länderna (de så kallade LDC-länderna) och i bräckliga kontexter, i enlighet med de allmänna målen för utvecklingspolitiken. All verksamhet ska också uppfylla kriterierna för offentligt bistånd (de så kallade ODA-kriterierna) som fastställts av OECD:s biståndskommitté.